

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות

בב א מ"י פ"ב מהל' אפורי קהא הי"ט שגז' לאון קהא עושי"ע אה"ע סומן טו ספ"י כ"ו ל ב מ"י סומן עושי"ע ש"ס:
לא ג מ"י פ"ב מהל' יוס הל' טו שמת' עשן לא עושי"ע אה"ע סומן קהא עושי"ע ל ב ד מ"י ש"ס פ"ב הל' ג ד שמת' עשן ש"ס קושי"ע ס"י קפי ס"ו: ל ב ה מ"י פ"ב מהלכות שגגות הלכה א':

תוספות ישנים

למישרי צרה שלא במקום מצוה. וא"ת להנהו שינוי דלעיל דמזרי קרא לערוה גופה מנא לכו למישרי צרה שלא במקום מצוה וי"ל דנפקא לכו מהיכא דנפקא ליה לרבי: **מאי** ולקחה ב'ו' מלעני למימר דמיימורא דה"א דרשי' תרין ליקוחין כדדרשין בפ"ב דקדושין (דף מהל' ושלא ושלחה מלמד שהשליח עושה שליח אבל בקונט' פי' דולקחה משמע דנפלו לו שמים ואמר כחמנא ולקחה לאחת ולא לשתיהן וליכא להקשות לפירושו דלמא לאה גופא אינטרין לכשנפלו לו שמי צימות מצי' אתה שלא ייבס אלא אחת מנא ליה למיירש כל היכא דליכא תרין לקוחין כ"ו דהא דרשין לה כהמולך (לקמן דף מהל' מאלת בית אחיו בית אחד הוא צונה ואינו צונה שמי צמים וא"ת דלמא אחת קרא למימר שייבס הצרה ולא הערוה ולמ"ד ערוה (ה) לא צריכא קרא ניחא:

כל היבא דאיבא תרין לקוחין ב'ו' וא"ת חייבי עשה נמי לימסרי לצרה דליכא למימר דלוי צעי האי נסבי ולי צעי האי נסבי ועוד מימה דהשתא ליכא צרת ערוה כרת וא"כ מיצעי חליצה כמו חייבי עשה דמזבינן לכו מיצמותו צפרק שני (לקמן כ.) וי"ל דחייבי עשה דלימורו לחליצה וא"ת כהו זיקה קלת הוה ככלל ולקחה וא"כ צרת ערוה ע"כ לא ציעי חליצה דאי ציעי הוה ככלל ולקחה ועוד ולקחה משמע לשון תפיסת קידושין הלך חייבי עשה דתפיס צרו קדושין הוה ככלל ולקחה: **בבב** ומחזירה. צפרק הסולך (לקמן דף טו.) אמרין דלינטרין דס"ד מנא דרמא כחמנא עליה עזבה השתא מיקום עליה צאיסור אשת אח וימיה דמשמע עליה לציזאה שניה לא צריך קרא להמיר ואמאי והא מנא דרמא כחמנא עליה עזבה מציזאה ראשונה דהא ציאה שניה לא דחיא חייבי לאון כדאמר צפרק שני (לקמן כ.) ושם וי"ל דציזאה שניה לא צריכא קרא דסברא הוה דלא אמר כחמנא יבא עליה לגרסה אחר ציאה ראשונה ומי"מ ציאה שניה לא דחיא חייבי לאון דרשות היא וליכא עשה אלא ציזאה ראשונה א): **ויבבמה** בע"כ ברהה. הכא משמע דמה"א דרש' לה וימיה דצפ"ק דקדושין (דף טו.) משמע דרש' מה"א ציאה גומר צה ואין כ"ו דפרין התם והא מיצעי ליה ויבמה על כרחה א"כ לימא קרא ויבס וי"ל דהתם הכי וי"ל פ"ד א"כ לציזאה גומרת צה גרידא אחת נימא קרא ויבס ויבבמה וזה יש לקמן צפרק אלמנה (דף טו.) ושם) א"כ

מאי עממא. כלומר היכי מידרשא היתר מהכא: במקום עליה הוה. דכתיב לצרוריה למימר צרה ולא במקום אחר: אימא ערוה גופה שלא במקום מצוה. מדכתיב עליה דקאי נמי אחרות אשה: כל שבחיה. אשתך לא תשא את אחותה: פרי קראי כתיבי. מעיקרא כתיב לצרור דמשמע לא היא ולא צרמה והדר כתיב לגלות ערוה דמשמע חדא הוה דאסירא: במקום מצוה שפיסן אסורין. כדכתיב עליה דמשמע במקום עליה: ואיפוך אלא במקום מצוה היא אסורה וצרה מותרת. דהא עליה אלגות ערוה מותרת. סמין דמשמע חדא למרש הכי במקום עליה הוה דלא אסיר לן אלא חדא וקרא דלצרור אשלא במקום מצוה: א"כ לא יאמר עליה. דכלא עליה נמי כי קשו לן קראי אהדדי משנינן לכו מסברא הכי הימירא למנא ואיפירא שלא במקום מצוה הלך עליה לדמוי אשת למדרשה לצרור ולמימר צרה במקום מצוה כערוה: ממאי דהאי עליה לאיסורא. אצרה ולא לערוה דלמא למישרי תרווייהו במקום מצוה אחת והכי משמע ואשה אל אחותה לא תקח לצרור לא היא ולא צרה ואם עליה דמקום מצוה היא אפי' בחייה יתקיים (כמו) יבמה יבא עליה: דייבוס: לכד' שמעון. צפרק ד' אחים (לקמן דף מהל' ג') אחין שנים מהם נשואין שמי אחיות או אשה יבמה ומתו ופלו לפני השלישי הכי אלו חוללות ולא מתיבמו לפי ששתייהן זקוקות לו ומקדושי שני אחיו וזיקה הוה כקלת קדושו ואי מתיבס חדא מתייבו קנסיב אחות זקוקתו בחייה וזקוקתו הוה כחשמו אבל חליצה ציעי דלא אלס למיהו כחמות אשה ממש להפטר צלא כלום ומיאי צברייתא רבי שמעון פטר צבתייהן מן החליצה וכן ה"י"ס וילף שמימא מלצרור דעשו האחיות צרות זו לזו כגון הכא יבא לך ליקוחין אפילו צבחת מהן: א"כ. דהאי ולקחה לגופיה הוה דאשת נימא קרא ולקח מאי ולקחה דמשמע דשמים נפלו לו מאחיו ואמר כחמנא ולקחה לאחת ולא לשתייהן אי קרינא ולקחה צבל חדא מתייבו שריין כל חדא מתייבו ואי לא קרינא ולקחה צבל חדא מתייבו כגון שהאחת ערוה תרווייהו אסורין. וזרות צרופיהן נמי מהכא נפקא דמשנפלה לו צרת ערוה מאחיו הראשון ונודעת הערוה ממנו נאסרה עליו ועלומית משום אשת אח וכשנתיבמה לאחיו השני ולו אשה אחרת ומת וחזרה ונפלה לפני זה לא קרינא צה צו שנאסרה עליו ולקחה הלך תרווייהו אסורין וכן לעולם:

מלמו שמגרשה בגט ומחזירה. לאחר שנאשה נעשת כחשמו ואם רצה לגרשה מגרשה בגט ואינה צריכה חליצה: אם רצה להחזיר ולא אמרין מצוה רמא כחמנא עליה ועזבה ומהשתא מיקום עליה צאיסור אשת אח. להכי כתיב ולקחה לו לאשה לכיון שלקחה נעשת כחשמו לכל דבר: בעל כרחה. שאם צה עליה יבס אפילו בעל כרחה קנחה ויורשה ומטמא לה ולכל דבר היא אשתו צה ציאה: אין חייבין בית דין. להביא פה על העלם דבר: ולא

מלמו שמגרשה בגט ומחזירה. לאחר שנאשה נעשת כחשמו ואם רצה לגרשה מגרשה בגט ואינה צריכה חליצה: אם רצה להחזיר ולא אמרין מצוה רמא כחמנא עליה ועזבה ומהשתא מיקום עליה צאיסור אשת אח. להכי כתיב ולקחה לו לאשה לכיון שלקחה נעשת כחשמו לכל דבר: בעל כרחה. שאם צה עליה יבס אפילו בעל כרחה קנחה ויורשה ומטמא לה ולכל דבר היא אשתו צה ציאה: אין חייבין בית דין. להביא פה על העלם דבר: ולא

א) היכא כתיבא. יע"ד.
ב) כתיבא פ"ב לקמן י"ט.
ג) ל"ל למתקן.
ד) הוית' ת. ע"ש.
ה) ויקרא י"א. ו)
ו) ו"ל פירושיו.
ז) וכן פ"ד ש"ס ע"ש
ח) ויקרא י"א.
ט) פירוש זה כדברייה דעמות (ד. ע.) פ"א ועד קשה.

תורה אור השלם

1. ואשה אל אחתה לא תקח לצרור לגלות ערוהה עליה בחייה: ויקרא י"ח

2. כי ישבו אחים יחדיו ופית אחד מהם ובן אין לו לא תתיר אשת המת החייה לאיש זר יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה בחייה: דברים כ"ה

הנהגות הב"ח

א) חוב' ד"ה מאי וכו' ולמד' ערוה גופה לא צריכא:

מוסף רש"י

שמגרשה ומחזירה. מרי מילי אשמעין. מגרשה בגט ואינה צריכה חליצה. ואשמעין שאם רצה להחזירה ומחזירה כשלא אשה ובתוהיה צה ובתיה קלוח ב' ו' אין חיבין ב"ד. קרינא אלא על דבר שזדונו כרת והוה צדור שמימא אש ודאי פטורין. דכתיב כחשמו ודאי וסם נפש אשת וי"ד אין הם ככלל נפש אחת. ועוד דכחשמות אין כחש דין העלם דבר. דחייבין אש ודאי על המודי כשגג והויהו ח"ח. וכן המשירה. אין מביא פה אלא על העלם דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת. אבל במקום אש ודאי חייב להביא אש ודאי לפי שהוא ככלל נפש אחת. ויהי שיהי לצרור במקום אש. אבל אש יבא. דקמן וס"ט. אש ודאי הנשאר המשירה והמודי חייבין וי"ד פטורין: ט"ו.

מלמו שמגרשה בגט ומחזירה. לאחר שנאשה נעשת כחשמו ואם רצה לגרשה מגרשה בגט ואינה צריכה חליצה: אם רצה להחזיר ולא אמרין מצוה רמא כחמנא עליה ועזבה ומהשתא מיקום עליה צאיסור אשת אח. להכי כתיב ולקחה לו לאשה לכיון שלקחה נעשת כחשמו לכל דבר: בעל כרחה. שאם צה עליה יבס אפילו בעל כרחה קנחה ויורשה ומטמא לה ולכל דבר היא אשתו צה ציאה: אין חייבין בית דין. להביא פה על העלם דבר: ולא

מלמו שמגרשה בגט ומחזירה. לאחר שנאשה נעשת כחשמו ואם רצה לגרשה מגרשה בגט ואינה צריכה חליצה: אם רצה להחזיר ולא אמרין מצוה רמא כחמנא עליה ועזבה ומהשתא מיקום עליה צאיסור אשת אח. להכי כתיב ולקחה לו לאשה לכיון שלקחה נעשת כחשמו לכל דבר: בעל כרחה. שאם צה עליה יבס אפילו בעל כרחה קנחה ויורשה ומטמא לה ולכל דבר היא אשתו צה ציאה: אין חייבין בית דין. להביא פה על העלם דבר: ולא

מלמו שמגרשה בגט ומחזירה. לאחר שנאשה נעשת כחשמו ואם רצה לגרשה מגרשה בגט ואינה צריכה חליצה: אם רצה להחזיר ולא אמרין מצוה רמא כחמנא עליה ועזבה ומהשתא מיקום עליה צאיסור אשת אח. להכי כתיב ולקחה לו לאשה לכיון שלקחה נעשת כחשמו לכל דבר: בעל כרחה. שאם צה עליה יבס אפילו בעל כרחה קנחה ויורשה ומטמא לה ולכל דבר היא אשתו צה ציאה: אין חייבין בית דין. להביא פה על העלם דבר: ולא

מלמו שמגרשה בגט ומחזירה. לאחר שנאשה נעשת כחשמו ואם רצה לגרשה מגרשה בגט ואינה צריכה חליצה: אם רצה להחזיר ולא אמרין מצוה רמא כחמנא עליה ועזבה ומהשתא מיקום עליה צאיסור אשת אח. להכי כתיב ולקחה לו לאשה לכיון שלקחה נעשת כחשמו לכל דבר: בעל כרחה. שאם צה עליה יבס אפילו בעל כרחה קנחה ויורשה ומטמא לה ולכל דבר היא אשתו צה ציאה: אין חייבין בית דין. להביא פה על העלם דבר: ולא

מלמו שמגרשה בגט ומחזירה. לאחר שנאשה נעשת כחשמו ואם רצה לגרשה מגרשה בגט ואינה צריכה חליצה: אם רצה להחזיר ולא אמרין מצוה רמא כחמנא עליה ועזבה ומהשתא מיקום עליה צאיסור אשת אח. להכי כתיב ולקחה לו לאשה לכיון שלקחה נעשת כחשמו לכל דבר: בעל כרחה. שאם צה עליה יבס אפילו בעל כרחה קנחה ויורשה ומטמא לה ולכל דבר היא אשתו צה ציאה: אין חייבין בית דין. להביא פה על העלם דבר: ולא

מלמו שמגרשה בגט ומחזירה. לאחר שנאשה נעשת כחשמו ואם רצה לגרשה מגרשה בגט ואינה צריכה חליצה: אם רצה להחזיר ולא אמרין מצוה רמא כחמנא עליה ועזבה ומהשתא מיקום עליה צאיסור אשת אח. להכי כתיב ולקחה לו לאשה לכיון שלקחה נעשת כחשמו לכל דבר: בעל כרחה. שאם צה עליה יבס אפילו בעל כרחה קנחה ויורשה ומטמא לה ולכל דבר היא אשתו צה ציאה: אין חייבין בית דין. להביא פה על העלם דבר: ולא

מלמו שמגרשה בגט ומחזירה. לאחר שנאשה נעשת כחשמו ואם רצה לגרשה מגרשה בגט ואינה צריכה חליצה: אם רצה להחזיר ולא אמרין מצוה רמא כחמנא עליה ועזבה ומהשתא מיקום עליה צאיסור אשת אח. להכי כתיב ולקחה לו לאשה לכיון שלקחה נעשת כחשמו לכל דבר: בעל כרחה. שאם צה עליה יבס אפילו בעל כרחה קנחה ויורשה ומטמא לה ולכל דבר היא אשתו צה ציאה: אין חייבין בית דין. להביא פה על העלם דבר: ולא